

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs

1. INHOUDELIJK

Algemene inleiding

Enerzijds zijn in het voorliggende voorontwerp van decreet voor Onderwijs een aantal dringende maatregelen opgenomen ten laste van de begroting 2017. Parallel met de begroting 2018 heeft de Vlaamse regering beslist dat er op de begroting 2017 een buffer van 135 miljoen euro beschikbaar is. Deze middelen worden ingezet voor extra impulsen in 2017.

Voor Onderwijs worden deze middelen ingezet voor:

- de verlenging van de extra premie van 950 euro per bijkomende anderstalige kleuter jonger dan 5 jaar
- extra werkingsmiddelen bestemd voor de investering in didactische uitrustingsgoederen in technische en beroepsscholen.

Voor de effectieve toekenning van deze extra werkingsmiddelen is een decretale rechtsgrond nodig via de voorliggende bepalingen.

Anderzijds wordt in het voorliggende decreet voorbereidende maatregelen opgenomen die de opstart van duaal leren mogelijk maken op 1 september 2018.

Maatregel verlenging extra premie anderstalige kleuters

De tijdelijke maatregel voor de versterking van de ondersteuning van de anderstaligen in het kleuteronderwijs wordt verlengd.

Voor de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 kregen scholen voor gewoon basisonderwijs telkens een extra financiële ondersteuning van 950 euro per anderstalige nieuwkomer jonger dan 5 jaar en per kleuter met 'de thuistaal niet de onderwijstaal'. De toekenning van deze premie wordt met het voorliggende ontwerpdecreet verlengd voor het schooljaar 2017-2018.

Concreet hebben scholen recht op 950 euro ondersteuning per bijkomende niet-Nederlandstalige, jonger dan vijf jaar, die ze tellen op 27 oktober 2017 ten opzichte van de teldag voor de berekening van het werkingsbudget voor schooljaar 2017-2018.

Budgettaire impact:

Raming extra instroom van 2.842 kleuters
 $2.842 \times 950 \text{ euro} = 2.700.000 \text{ euro}$ (afgerond).

Maatregel extra werkingsmiddelen voor investering in didactische uitrustingsgoederen ten behoeve van technische en beroepsscholen

Voor de opleidingen STEM en voeding in het voltijds gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs worden extra werkingsmiddelen toegekend.

Concreet betekent dit dat voor de regelmatige leerlingen die ingeschreven zijn op 1 februari 2017 in één van de in aanmerking komende structuuronderdelen, een forfaitair bedrag van 72,24 euro wordt toegekend.

De lijst van de desbetreffende structuuronderdelen van de studiegebieden van het voltijds gewoon secundair onderwijs en van opleidingsvormen 3 en 4 van het buitengewoon secundair onderwijs, worden limitatief opgesomd in het voorliggend voorontwerp van decreet.

Deze extra middelen zijn exclusief bestemd voor de investering in didactische uitrustingsgoederen. Dit betekent voor de aankoop van didactische uitrusting of de beveiliging van reeds aanwezige didactische uitrusting. De uitrustingsgoederen moeten noodzakelijk, duurzaam en direct gerelateerd zijn aan het leerplan of het opleidingsprofiel van de in aanmerking komende structuuronderdelen.

Budgettaire impact:

Het aantal leerlingen dat in aanmerking komt bedraagt 69.214
 $69.214 \times 72,24 \text{ euro} = 5 \text{ miljoen euro}$

Maatregel organieke opstart van duaal leren

Met dit initiatief gebeurt de voorbereiding van de experimentele naar de organieke regeling voor duaal leren – behoudens voor het buitengewoon secundair onderwijs – en meer bepaald op de totstandkoming van structuuronderdelen met in de benaming de term “duaal” die van start gaan op 1 september 2018. Verschillende maatregelen moeten worden genomen.

1. Gezien duaal leren door zowel voltijds secundaire scholen als centra leren en werken (DBSO en leertijd) kan worden aangeboden, moet de keuze worden gemaakt of de betrokken opleidingen voltijds dan wel deeltijds onderwijs zijn. Het volume van de school- en werkplekcomponent samen, de inhoudelijke aansluiting tussen beide, het zich

richten naar onderwijskwalificaties, en de studiesanctionering met bijhorende civiele effecten, verantwoordt dat desbetreffende opleidingen als “voltijdse” opleidingen worden beschouwd. Dit wordt decretaal vastgelegd zowel in de codex secundair onderwijs als in het decreet leren en werken.

2. De totstandkoming van nieuwe structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs wordt in het huidige regelgevend kader bepaald in:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2007 tot vaststelling van de indienings- en adviseringsprocedure voor voorstellen van nieuwe structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, wat de eerste graad en de tweede graad van het algemeen, het technisch en het kunstsecundair onderwijs betreft;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 houdende de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, wat betreft de erkenning van onderwijskwalificaties van niveau 1 tot en met niveau 4, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Voor dit regelgevend kader ligt de rechtsgrond in de codex secundair onderwijs en in het decreet betreffende de kwalificatiestructuur.

De vermelde procedures zijn derhalve ook van toepassing op structuuronderdelen met in de benaming de term “dual”. Echter, die toepassing is niet haalbaar voor die structuuronderdelen die op 1 september 2018 van start zouden gaan in het geval op die datum het organieke systeem van dual leren in voege treedt. De Vlaamse Regering zal derhalve de exhaustieve lijst van die structuuronderdelen vastleggen, weliswaar gebaseerd op de matrix secundair onderwijs. Het is belangrijk hiervoor voldoende tijd te nemen om bij de betrokken stakeholders het noodzakelijke draagvlak te creëren.

3. Op het vlak van timing moet ook rekening worden gehouden enerzijds met de nodige schikkingen die een onderwijsverstrekker moet kunnen treffen als zijn studieaanbod wijzigt en anderzijds, en op de eerste plaats, met de programmatieprocedure die aan de uitbreiding van dat studieaanbod voorafgaat. Vermits de Vlaamse Regering eerder heeft beslist dat structuuronderdelen met in de benaming de term “dual” enkel programmeerbaar zijn na haar goedkeuring, geldt in beginsel de codexbepaling die stelt dat het schoolbestuur uiterlijk op 30 november van het voorafgaand schooljaar een programmatieaanvraag moet indienen. Omwille van de haalbaarheid wordt deze termijn uitzonderlijk verlengd maar wordt tevens een limietdatum ingeschreven voor het regeringsbesluit. Op die wijze wordt de rechtszekerheid voor alle belanghebbenden gevrijwaard.

4. Tot slot wordt er voorzien in een programmatieprocedure die de kans biedt aan scholen die deelnamen aan het proefproject ‘schoolbank op de werkplek’, de richtingen uit het proefproject verder te zetten zonder een formele programmatieprocedure te moeten doorlopen. Dit biedt enerzijds leerlingen in zulk structuuronderdeel de mogelijkheid, hun studie, conform het standaardtraject van het project, binnen dezelfde school en binnen een normaal tijdsbestek kunnen verder zetten als datzelfde structuuronderdeel op 1 september 2018 organiek of niet organiek wordt. Anderzijds

biedt het deze scholen de mogelijkheid de samenwerkingen met ondernemingen in het proefproject verder te zetten in functie van een organieke opleiding.

Samengevat: de voorliggende decretale bepalingen zijn de eerste en noodzakelijke stap om, op het vlak van opleidingsaanbod, duaal leren per 1 september 2018 organiek mogelijk te maken.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Afdelingen 1 en 2 – extra werkingsmiddelen

De budgetten zullen via een herverdelingsbesluit vanuit de nog beschikbare provisie bij Financiën en Begroting in 2017 worden overgeheveld naar de onderwijsbegroting.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd voor de maatregelen afzonderlijk verleend en is gunstig. De ontvangen adviezen bevinden zich in de bijlage. Aan de voorwaarde van de Inspectie is voldaan doordat de benodigde budgetten zullen worden overgeheveld via een herverdelingsbesluit.

Afdeling 3 - Organieke opstart van duaal leren

Het ontvangen advies van de Inspectie van Financiën bevindt zich in de bijlage. Als reactie op de opmerkingen, geformuleerd bij dit advies, wordt verwezen naar het volgende.

Met de vermelde decreetsbepalingen beogen we de opstart van duaal leren op 1 september 2018 mogelijk te maken. Concreet stellen we voor de periode voor het aanvragen van de te programmeren studierichtingen te wijzigen en te leggen op 28 februari 2018 in plaats van 30 november 2017. Deze aanpassing geeft de scholen meer tijd om de aanvraag georganiseerd te krijgen. Dit is noodzakelijk aangezien de procedure nog lopende is om de duale structuuronderdelen vast te leggen met het oog op opstart op 1 september 2018.

De voorliggende decreetsbepalingen hebben als dusdanig geen budgettair effect op zich. Het gaat immers om procedurele wijzigingen. Budgettair effect zal er zijn op het ogenblik dat jongeren instromen in de duale studierichtingen. Jongeren zullen maar effectief kunnen instromen op het ogenblik dat het decreet Duaal Leren in werking treedt (ten vroegste op 1 september 2018).

De aspecten van de budgettaire kost van het organiek uitrollen zijn opgenomen bij de principiële goedkeuring van het decreet duaal leren. Daarbij is er voor begrotingsjaar 2018 en verder een meerkost voor het kwaliteitstoezicht opgenomen en voor de Aanloopfase. Voor 2018 is er nog een uitgave voor de verlenging van het proefproject voor enkele specifieke studierichtingen. Voor het opvangen van deze specifieke budgettaire aspecten heeft de Vlaamse regering in het kader van haar begrotingsconclaf BO2018 de nodige middelen voorzien op de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk. Deze middelen zullen vervat zitten in het begrotingsdecreet BO2018 dat ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd.

Vanaf 2019 komt er ook nog een meerkost bij voor de overgang van de jongeren die zich via Syntra vzw aanbieden voor het duaal leren. Hiervoor zijn we van het principe uitgegaan dat voor wat de algemene uitgavenbegroting betreft er een neutrale oefening is gezien het niet uitmaakt waar een leerling lesvolgt (ook nu heeft de leerplichtige jongere de mogelijkheid te kiezen voor bv voltijds onderwijs of voor de leertijd. M.a.w. indien alle jongeren die momenteel in de leertijd zitten zouden overschakelen naar voltijds onderwijs zou er een even groot budgettair effect zijn. Deze kost voor de overschakeling van de leertijd naar duaal leren zal afhankelijk zijn van de snelheid waarmee duaal leren geïmplementeerd wordt.

Het begrotingsakkoord werd verleend op (datum).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

De implementatie en uitvoering van de maatregelen heeft geen directe impact op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De implementatie en uitvoering van de maatregelen, heeft geen directe impact op de personeelsbestanden en –budgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Binnen het voorontwerp van decreet betreffende dringende bepalingen Onderwijs zijn er geen thema's waarvoor een RIA-rapport dient opgesteld te worden.

Het taal- en legistiek advies van 3 oktober 2017 heeft het nummer 2017-327.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan:
  - het voorontwerp van decreet houdende dringende bepalingen Onderwijs;
  - de bijhorende Memorie van Toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten:
  - 2.1. over voornoemd voorontwerp van decreet het spoedadvies in te winnen van:
    - de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

- de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR)

2.2. over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Het verzoek om hoogdringend advies wordt gemotiveerd door het feit dat de concrete aanrekening en uitbetaling van de **extra werkingsmiddelen** nog op de begroting 2017 dient te gebeuren. Daarnaast is het ook zo dat dit voorontwerp van decreet een nauwe band heeft met de begrotingsbesprekingen in het kader van de begrotingsopmaak 2018. Daardoor is een behandeling in het Vlaams Parlement die net vóór of gelijktijdig loopt met de begrotingsdecreten 2018, aangewezen. Het decreet moet dan ook net vóór of gelijktijdig in het Vlaams Parlement kunnen ingediend worden.

De bepalingen over de organieke opstart van **duaal leren** moeten in werking treden op 30 november 2017 om de procedures rond de aanvraag van de programmatiedossiers in de lokale advies- en onderhandelingsorganen op basis van rechtszekerheid te laten behandelen.

2.3. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;

2.4. voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het vrij gesubsidieerd onderwijs;

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Onderwijs

Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk,
Economie, Innovatie en Sport